

HORTA MUSEUM

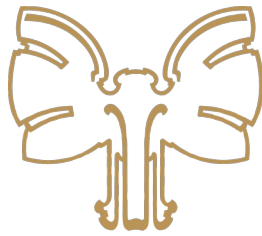
PERSDOSSIER

ATELIERGEHEIMEN, HET ART NOUVEAU ORNAMENT

HET ART NOUVEAU ORNAMENT

2 JULIE – 27 SEPTEMBER 2020

MUSÉE HORTA
SAINT-GILLES
HORTAMUSEUM
SINT-GILLIS

Amerikaansestraat 27
B-1060 Brussel
België

www.hortamuseum.be

+ 32 2 543 04 90
info@hortamuseum.be

Benjamin Zurstrassen
Conservator en curator
+ 32 2 543 04 93
b.zurstrassen@hortamuseum.be

PERSCONTACT
CARACAScom
info@caracascom.com

Deze tentoonstelling werd mogelijk gemaakt dankzij de steun van Images de Bruxelles (Brussel Hoofdstedelijk Gewest), en de Nationale Loterij en haar spelers.

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
BRUSSELS-CAPITAL REGION

Het museum wordt ondersteund door de gemeente Sint-Gillis,
het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Fonds Baillet Latour.

St Gilles Gillis

EEN DUBBELTENTONSTELLING

Ateliergeheimen, het Art nouveau ornament

Il n'y a d'urgent que le décor

Pierre Loti

In de lente van 2020 duikt het Hortamuseum in de eigenlijke creatie van kunstenaars en architecten aan het einde van de XIXe eeuw. Het museum stelt meer dan 80 tekeningen tentoon (waaronder 61 nooit eerder getoond): werken van William Morris, Henry van de Velde, Josef Hoffmann, Charles R. Mackintosh... Het gaat om projecten voor stoffen en behangpapier die een brede waaier vormen – haast een herbarium – van motieven en ornamenten. Alle stappen worden geïllustreerd: van de eerste potloodschets tot het uiteindelijke werk.

Voor die gelegenheid opent het Hortamuseum definitief het tekenatelier van Victor Horta voor het publiek. De gelegenheid om er 60 ijzerwerken en mallen voor te stellen die zowel helpen om zijn manier van werken te begrijpen als de manier hoe hij ornament bewerkt. Een ruimte die met geduld werd gerestaureerd en ingericht om in het atelier van de meester van de Art nouveau te duiken!

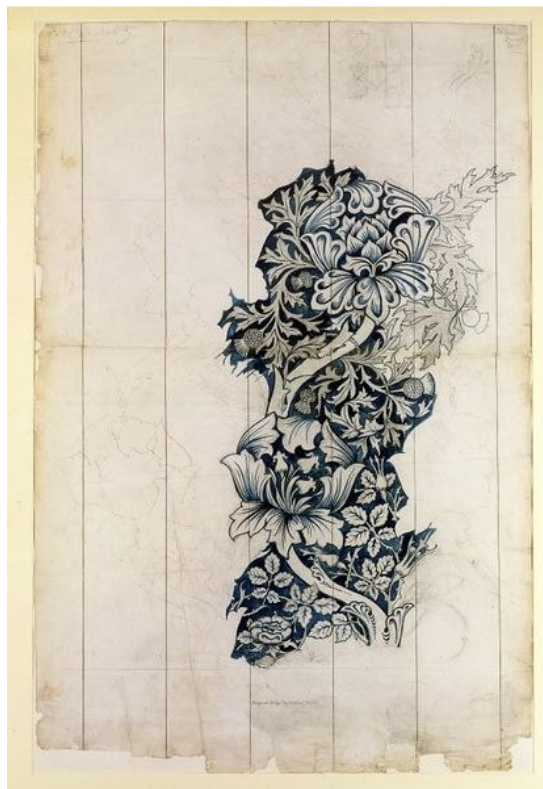

*Hector Guimard, Behangpapier,
1896 – 1898.
Paris, Bibliothèque Forney*

IN ENKELE WOORDEN...

- **80 tekeningen** en projecten waarvan **61 nooit eerder getoond**
- **9 belangrijke ontwerpers** van de Europese Art nouveau en de moderniteit aan het einde van de eeuw: Victor Horta, Paul Hankar, Henry Van de Velde, William Morris, Charles Rennie Mackintosh, Hector Guimard, Morris Denis, Josef Hoffmann.
- werken uit heel **Europa**: Trondheim (Kunstindustrimuseum), Londen (Victoria & Albert Museum), Parijs (Bibliothèque Forney) en Brussel (Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, CIVA)
- **60 jaar creatie** in **80 werken** in een brede chronologische en thematische waaier (1860-1920)
- **2 stijlen**: iconische Art nouveau (William Morris, Charles Rennie Mackintosh ...) en Art nouveau in het dagelijks leven (anonieme projecten)
- **4 thema's** om alle trends van de Art nouveau te behandelen: Eclecticisme, natuur, stilingering en geometrie.
- Een blik in een zo vroeg mogelijk stadium van de **creatieve handeling** van de architecten en tekenaars

*William Morris, « Roos en distel », textielproject,
1882, Victoria & Albert Museum, Londen
Legaat van mej. Mary (May) Morris, dochter van de
kunstenaar*

HET HERNIEUWEN

« We hebben een aantal getalenteerde mensen die erin slagen onze fabrieken van behangpapier te voorzien van nieuwe modellen. Het merendeel van de industriëlen denkt er niet aan en ziet af van nieuwe combinaties uit vrees voor routine. Ze vergissen zich ». Henry Nocq, promotor van Art nouveau in Le Journal des Artistes, 3 maart 1895.

Tot in de negentiende eeuw is het courant om een scheiding tussen Schone Kunsten en industrie te respecteren. Toch strijdt de Art nouveau ontwerper tegen de hiërarchie van artistieke praktijken. Het is dus een natuurlijke stap dat architecten en schilders zich wagen aan de realisatie van behangpapier. Maar hoe ontwerpt men aan de eeuwwisseling een ornament voor een behangpapier of stof? **Hoe gaat men van een schets op een blaadje papier naar het eindproduct?** Dat zijn de geheimen die het Hortamuseum wil onthullen aan de bezoeker.

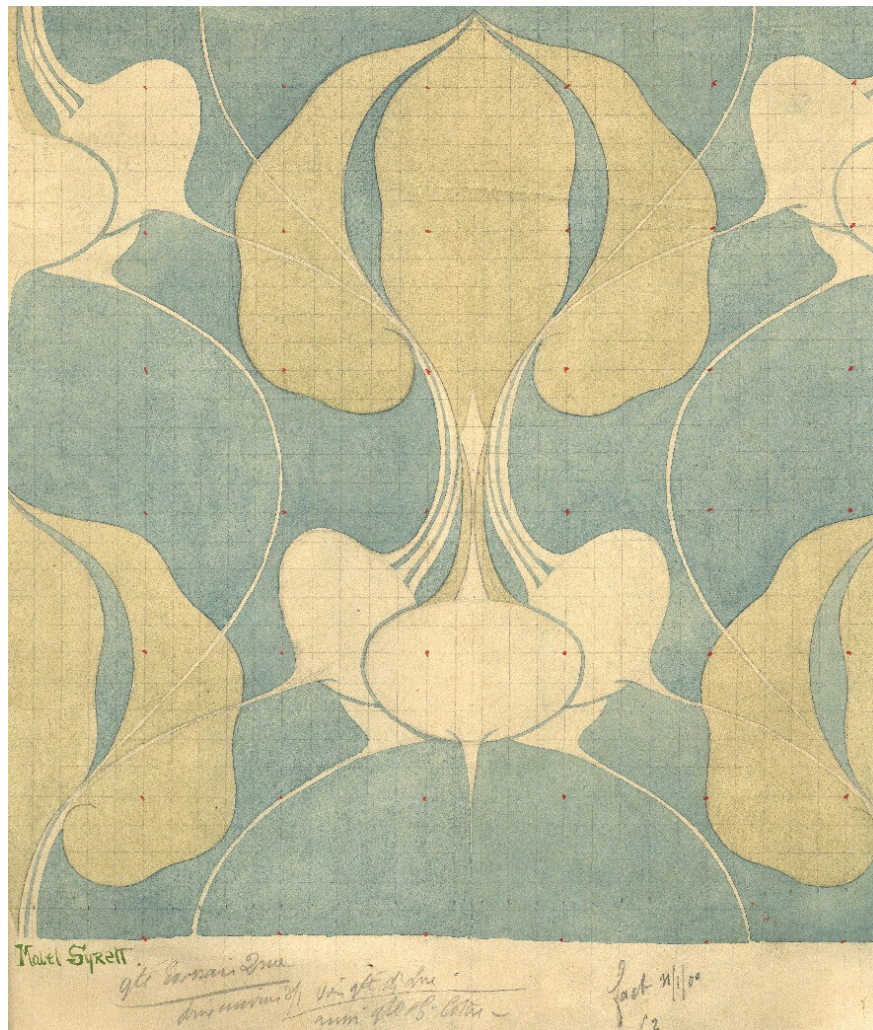

Anoniem, Tekening voor een stof, 1904.
Brussel, The Van Hoe Collection

HET HERVONDEN DECOR

De Art nouveau productie wil alle sociale klassen bereiken. De selectie werken die wordt voorgesteld in het Hortamuseum wil dus een representatieve selectie brengen van deze creaties. Zo worden de belangrijkste namen van de Europese Art nouveau tentoongesteld, zoals **William Morris**, **Charles Rennie Mackintosh**, **Hector Guimard**, **Maurice Denis** en **Josef Hoffmann**. De werken van deze kunstenaars gaan eveneens een dialoog aan met anonieme producties van de Brusselse collectie van **Marc Van Hoe**. Deze niet zo bekende productie wordt dus voor het eerst samengesteld in het Hortamuseum in Brussel.

De Belgische vertegenwoordigers van de beweging krijgen eveneens een eerbetoon. Zo zal de bezoeker alle stappen van de creatie van een werk van **Paul Hankar** kunnen ontdekken, alsook de verschillende versies van behangpapier ontworpen door **Maria Sèthe** en **Henry Van de Velde**.

Mabel Syrett, « Radijs », project voor jacquard interieurstof, 1900
Verzameling Van Hoe, Brussel

60 JAAR CREATIE IN 4 THEMA'S

Door deze productiestappen van een aantal kunstenaars kan de bezoeker de geboorte en evolutie van de Art nouveau begrijpen. Men kan eerst de eclectische productie ontdekken van de tweede helft van de 19e eeuw. Daarna zijn de producties te zien die het begin inluiden van de Art nouveau en haar oriëntatie naar andere culturen. Vervolgens komen de golvende en florale lijnen die zo bekend zijn voor de fin de siècle beweging. Tenslotte kan u een meer geometrisch en rigoureuus ornament ontdekken, kenmerkend voor de producties van de eerste decennia van de twintigste eeuw.

C.F.A. Voysey, textielproject, 20 juli 1889, Victoria & Albert Museum, Londen.
Schenking van G.P. & J. Baker Ltd.

VERGEET NIET!

Het thema van deze tentoonstelling wordt ontwikkeld tijdens een colloquium dat wordt georganiseerd door het Centre de recherche du Musée Horta dat plaatsvindt in juni 2020. **Het zal ook verwijzen naar de opening, vanaf 19 maart 2020, van het voormalige tekenatelier, op de tweede verdieping van het atelier van Victor Horta.** Deze zaal is gewijd aan het ornament van Victor Horta, in drie dimensies deze keer, aan de hand van een tentoonstelling van zijn plaaster- en ijzerwerk.

Bijhorende events:

- Colloquium over het Art nouveau ornament in juni 2020
- Het ter beschikking stellen voor kinderen en families, in de vorm van een flyer, van twee parcours van opmerkelijke Art nouveau huizen in Sint-Gillis
- Het ophangen van tapijten en stoffen ontworpen door Victor Horta in zijn bureau (historisch gebouw)
- Atelier voor kinderen in de tentoonstellingzaal onder de vorm van het ter beschikking stellen van caleidoscopen
- Carte blanche voor vier hedendaagse ontwerpers in de herfst van 2020 voor de realisatie van vier soorten behangpapier die worden uitgevoerd in vier kamers in het museum

*Maurice Denis, « De treinen »,
behangpapierproject, c. 1893,
privéverzameling, Frankrijk*

BRUIKLEENGEVERS

The Van Hoe Collection, Brussels

MUSEUM KUNST & GESCHIEDENIS Museum Kunst & Geschiedenis, Brussel

Victoria and Albert Museum, London

Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum, Trondheim

Bibliothèque Forney, Paris

C I.II.III.IV. A
Culture — Architecture

CIVA & Fédération Wallonie Bruxelles, Bruxelles

De Wit Koninklijke Manufactuur van Wandtapijten,
Mechelen

Archives de la Maison Brazet, Bruxelles

En talrijke privéverzamelaars.

Praktische informatie

Hortamuseum

Amerikaansestraat, 27
B-1060 Brussel
België

www.hortamuseum.be

+32 2 543 04 90
info@hortamuseum.be

Bereikbaarheid

Trams 81, 92, 97 (Janson plein) / Bus 54

Openingsuren

14u tot 17u30 van dinsdag tot en met vrijdag.

11u tot 17u30 op zaterdag en zondagen.

Laatste toegang om 17u.

De ochtenden zijn gereserveerd voor groepen.

De binnenruimte van het Hortamuseum is opgebouwd rond
elf halve niveaus rond een nauwe, centrale trappenhal.

Door de volledig beschermde woning kunnen we geen mensen met beperkte mobiliteit ontvangen,
maar is een virtueel bezoek mogelijk op aanvraag aan de ticket desk.

Gesloten

Alle maandagen, op 1 januari, Paaszondag, 1 mei, Hemelvaart, 21 juli,
15 augustus, 1 november, 11 november, 25 december.

Tarieven

De tentoonstelling is gratis toegankelijk, het bezoek aan het museum is betalend:

Volwassenen - 10.00 €

Studenten (vanaf 18 jaar) - 5.00 €

Senioren, Belgische werkzoekenden, mensen van Sint-Gillis - 6.00 €

Lagere en middelbare school, kinderen van 6 tot 18 jaar - 3.00 €

Artikel 27 – 1.25 €

ICOM kaart, OKV kaart, perskaart, personen met een handicap – gratis